

مروری بر ۱۰ دستاورد برجسته سازمان منطقه آزاد چابهار در دولت دوازدهم

◀ **حسام الدین یوسفی**

مدیر روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار

پویایی اقتصاد در قواره ملی

برپایه اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار، هدف این سازمان عبارت است از «انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی».

سازمان منطقه آزاد چابهار به منظور تحقق اهداف مورداشاره، پنج راهبرد ترسیم و برنامه‌های خود را در آن محورهای داده‌است: نقش‌آفرینی در اقتصاد ملی، اثرگذاری بر اقتصاد محلی، جلب مشارکت جوامع محلی، گسترش تعاملات بین‌المللی و انتقال دانش و تکنولوژی. گزارش حاضر به مناسبت هفته دولت نگاهی دارد به برخی دستاوردهای برجسته منطقه آزاد چابهار؛ دستاوردهایی که ضمن هدایت چابهار در کانال توسعه، پویایی اقتصاد در قواره ملی را نیز به همراه داشته‌است.

■ رشد ۲۷ درصدی واحدهای تولیدی

ظرفیت‌های ذاتی چابهار و نقش‌آفرینی در نقشه تجارت جهانی در کنار توسعه زیرساخت‌ها و مشوق‌های سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد چابهار قرار گرفت تا تعداد واحدهای تولیدی در منطقه آزاد چابهار به شکل چشمگیری فزونی یافته و رشدی بالغ بر ۲۷ درصد را طی ۲ سال تجربه کند. سازمان منطقه آزاد چابهار که بسترونق تولید و توسعه سرمایه‌گذاری در سواحل مکران را فراهم کرده بود، حضور سرمایه‌گذاران در منطقه آزاد چابهار با شبیبه ملایم از سال ۱۳۹۳ روبه فزونی نهاد و تا سال ۱۳۹۶ به ۲۱۲ واحد تولیدی رسید. روند افزایش واحدهای تولیدی در چابهار از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ با شتاب بیشتری ادامه داشت و طی دو سال مورد اشاره تعداد ۲۱۲ واحد تولیدی با ۲۷ درصد رشد به ۲۶۹ واحد تولیدی فعال در منطقه آزاد چابهار رسید.

■ رشد ۳۸۰ درصدی ارزش تولیدات

ارزش تولیدات منطقه آزاد چابهار در سال ۱۳۹۸ در حالی به ۵ هزار و ۹۵۴ میلیارد ریال رسید که این میزان در سال ۱۳۹۳ تنها یک هزار و ۲۴۰ میلیارد ریال بود؛ این مقایسه موجز و روشن به معنای رشد ۳۸۰ درصدی طی ۵ ساله می‌باشد. منطقه آزاد چابهار طی یک دوره پنج سال، رشدی بالغ بر ۳۸۰ درصدی در ارزش تولیدات را پشت سر گذاشت. در همین بازه زمانی سرمایه‌گذاری داخلی محقق شده در منطقه آزاد چابهار نیز با رشدی قریب ۲ هزار درصدی از ۶۳۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ به ۱۲ هزار و ۶۷۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۸ رسید. عمده این رشد هم‌طی سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ همزمان با توسعه زیرساخت‌ها در چابهار محقق شد. چنانکه

سرمایه‌گذاری‌های داخلی در منطقه آزاد چابهار در سال ۱۳۹۷ به یکباره از ۲ هزار میلیارد ریال به قریب ۱۰ هزار میلیارد ریال رسید و در سال ۱۳۹۸ به بیش از ۱۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال بالغ شد.

■ ایجاد ۶۳۰۰ شغل پایدار طی ۵ سال

توسعه سرمایه‌گذاری و افزایش واحدهای تولیدی در منطقه آزاد چابهار، منجر به ایجاد فرصت‌های شغلی در تمام سطوح و اشتغال پایدار شده‌است. چنانکه تنها طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ بالغ بر ۶ هزار و ۳۰۰ فرصت شغلی پایدار در منطقه آزاد چابهار ایجاد شده و گامی روشن در تحقق برنامه‌های کلان دولت در توسعه اشتغال و حل معضل بیکاری بوده‌است.

■ توافق نامه چابهار

توافق‌نامه‌ای که با دو کشور هند و افغانستان در راستای افزایش مناسبات اقتصادی با استفاده از تأسیسات و زیرساخت‌های منطقه آزاد چابهار صورت گرفت، به نوعی هزینه تحریم کردن ایران را برای دیگر کشورها بالا برد. چنانکه می‌توان گفت توافق‌نامه چابهار، این محدوده را از تحریم‌ها خارج ساخت. به همین روایت مدل چابهار می‌تواند الگویی برای دیگر مناطق آزاد باشد تا هزینه تحریم ایران در دیگر مرزها هم برای همسایگان و دیگر کشورها بالا برود و به مرور تحریم‌ها کم‌اثر و حتی بی‌اثر شوند.

■ شهر فرودگاهی

احساس نیاز به ساخت و راه‌اندازی فرودگاه چابهار طی دهه هفتاد و هشتاد نیز بارها مطرح شد و حتی دومرتبه کلنگ ساخت این فرودگاه به زمین زده شد. اما هر بار به دلایلی ساخت فرودگاه به تعویق افتاد. تا اینکه در سال ۱۳۹۷ و با مساعدت

وزیر راه و شهرسازی پروسه ساخت فرودگاه چابهار به سازمان منطقه آزاد چابهار واگذار شد. وزارت راه و شهرسازی در اسفندماه ۱۳۹۷، سازمان منطقه آزاد چابهار را به عنوان سرمایه‌گذار و مجری ساخت شهر فرودگاهی چابهار پذیرفت. به دنبال این توافق، منطقه آزاد چابهار طی کمتر از ۶ ماه موافقت اصولی ساخت فرودگاه را دریافت کرد و در شهریورماه ۱۳۹۸ مذاکرات ساخت با سرمایه‌گذارها و پیمانکاران آغاز شد.

کار ساخت فرودگاه با منابع داخلی سازمان منطقه آزاد آغاز شده و قرار است در فاز اول باند فرودگاه، یک ترمینال کوچک و تأسیسات مورد نیاز راه‌اندازی شود. زمان بندی راه‌اندازی فاز اول فرودگاه نیز ۲۴ ماه در نظر گرفته شده‌است. فرودگاه چابهار باید خدمت‌رسانی بار و مسافر طرح‌ریزی شده که در محدوده منطقه آزاد باشد و استانداردهای لازم یک فرودگاه بین‌المللی را برای ترانزیت مسافرو برنامه‌های تجاری داشته باشد.

■ توسعه محدوده منطقه آزاد چابهار

سواحل مکران، نقطه‌ای استراتژیک در گوشه جنوب شرقی ایران است که می‌تواند چهارراه تجارت جهانی لقب گیرد. اما روشن نبودن مرزها و جانمایی نادرست این موقعیت طلایی را از چابهار گرفته بود تا اینکه طرح توسعه محدوده چابهار مطرح شد که ظرفیت‌های سواحل مکران را شکوفا کند. طرح توسعه محدوده چابهار بیش از یک دهه خاک خور و دور رفت و آمدهای اداری معطل‌ماند تا در سال ۱۳۹۶ سازمان منطقه آزاد چابهار این پروسه را به صورت جدی دنبال کرد تا طی دو سال کار مستمر، این مهم تحقق پیدا کند.